

GORICA

(Zjutranje izdanje.)

Izhaja vsa torek in soboto ob 11. uri predpoldne za mesto ter ob 3. uri pop. za deželo. Ako pade na ta dneva praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stane po pošti prejemati ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 8 K, polletno 4 K in četrtletno 2 K. Prodajase v Gorici v J. J. bakarnan Schwarz v Solskih ulicah, Jellersitz v Nunskih ulicah in Leban na Verdijevev tekališču po 8 vin.

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v »Narodni tiskarni«, ulica Vetturini h. št. 9.
Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravnništvo »Gorice«. Oglasi se računijo po petilvrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računijo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska »Narodna tiskarna« (odgov. J. Marušič).

O nameravanih vodomočnih napravah v Trenti in Soči.

(Dopis iz Trente.)

Kdo bi si bil mislil, da postane, kakor upamo zadržno, Trenta, svetovnoznani, najbolj divje romantični kraj slovenskih planin, kar naenkrat s Sočo vred središče velikega hidro-električnega podjetja! Do zdaj so bile naše doline le bolj malo obiskovane od tujcev in turistov, ker nedostaje prometnih zvez, ker so razmeroma preoddaljene od železnice in ni bilo dobiti do zadnjega časa tudi zadostne postrežbe. Kakor se pa povzdigne v naprej z nameravanim podjetjem v veliki meri promet tujcev, takó se dvigne, in to je baš glavno za nas, vsled podjetja trentskosoiška dolina v gospodarskem oziru.

Zadnji čas je, da dobi naše borno ljudstvo pomoč, ki mu bo olajševala žalostno, trpko stanje! Naš planinec ljubi sicer zelo svojo strmoskalno domovino, a kljub temu poje:

Žalostno je vse,
kjer kamnje ostro je
po naših gorah in pečinah!

Nikdar bi si pa ne bil mislil, da mu ravno strma lega in mogočen pad voda, ki mu je bil do zdaj v oviro pri plavu lesu, pomagal!

Do 1000 m visoko ležeči izvir Soče in visoki izviri drugih postranskih dotokov so obrnili letos naše izredno pozornost držnih podjetnikov. Še v marcu, ko je ležal sneg po gorenji Trenti še v velikih plasteh, so prišli nekateri gospodje iz Trsta in Dunaja le-sem, ogledovat si vodovje in kraj. Sklep je bil naglo storjen, g. inženier J. Tobell iz Trsta, ki je prišel prvi na to idejo, je brzo izdelal za elektrotehnično tvrdko Ganz & Comp. na Dunaju načrt nameravanih vodomočnih naprav, in c. kr. okr. tominsko glavvarstvo je določilo komisijonalno poizvedbo in obravnavo na 24., 25. in 26. avgusta.

Te komisije se je udeležil g. okr. glav. Princig, nadinženierja gg. Machnitsch iz Gorice in Pasma iz Tolmina; nadinženir g. Grimbut iz Gradišča je zastopal trgovinsko ministrstvo v zadevi regulacije Soče, kupčijsko in obrtnijsko zbornico v Gorici pa gg. Paternolli, vitez Hol-

zer in tajnik Bisia ch. Od podjetniške tvrdke Ganz & Comp. je bil pooblaščen g. inženier J. Tobell, od občin Trente in Soče pa obč. tajnik trentski, g. vikar Abram ter zaupnik obeh občin, g. E. Klavžar iz Gorice. Zastopan je bil tudi bovški cestni odbor ter po svojih županih občine Srpenica, Žaga, Čez Soča, Bovec in Kal-Koritnica, ki imajo v Trenti in Soči servitutno pravico do lesu, katerega plavijo več ali manj po Soči. —

Komisijiska obravnava, ki je trajala v Trenti 2 dni, v Soči 1 dan, se je dobro iztekla; želeči bi bilo le, da bi ne bile delale gori omenjene občine — v svojo škodo — toliko ugovorov in pretiranih zahtev v zadevi plava. Sporazumljenje in skupno, enotno postopanje nikoli ne škodil!

Radi izrednih koristij, ki jih bosti imeli Soča in Trenta, dalje pa sploh ves okraj in vsa dežela od nameravanega podjetja, nam zdaj ni drugega želeči, kakor da dobi tvrdka koncesijo ter se čim prej odloči za vodovodne naprave v teh krajih.

Vodovodne naprave same bodo zelo obširne in naravnost velikanske; segale bodo od izvira Soče do vasi Soče. Ker podamo občinstvu v kratkem natančnejši opis naprav, jih za zdaj le površno očrtam.

Soča pada pri izviru 60 m na km. Dober km pod izvirom, kjer dere Soča po globoki strugi v višini 850 m se napravi za zdaj 11 m visoka dolinska zajeza, ki se pa kasneje po potrebi zviša na 18 m. V to zajezo se bo stekal po ceveh tudi potok Turanica, ki izvira pod Mojstroko (prelazom) in pa Oklinarica, izvirajoča pod Razorjem. Iz zajeze bo vodil na planoto Lomovje, ležeče prav nad cerkvijo v Soči, 9 km dolg predor skozi Berebico. V ta predor bodo napeljani tudi lukenjski potok in Zadnjica od znojža Triglava, krog 1000 m nad morjem, in pa Beli potok, ki dere od križkih padov v dolino Zadnjico. Te vode in kasneje o potrebi tudi Zadnjico (Krajcarico) na Logu bodo izpeljane na Vršč nad Logom, ob poti proti cerkvi, kjer bo stal vodni stolp, iz katerega se bo potem dvigala voda kakih 150 m naprej gori v osrednje Berebice v glavni predor.

Na Lomovju, kjer bo končal predor bosta 2, 10 m globoka nabiralnika vode,

ki bosta držala po 3 milijone hl. Iz teh bo potem napeljana po cevi ob strmih skalah voda v centralo, ki bo tik ob cesti blizu cerkve v Soči. Da se pospeši vrtanje predora, ki bo vodil bolj ob kraju gore, bodo začeli kopati hkrati na 30 točkah, od 300 do približno 300 m vsaksebi. Ti stranski predori bodo le toliko globoki v goro, da dosežejo smer glavnega predora; od te točke se bo potem nadaljevalo vrtanje na desno in levo v smeri glavnega predora. Na tak način bo sestojal glavni predor prav za prav iz 30 po 300 m dolgih delov. Vrtalo se bo s pomočjo elektrike. —

V centrali sami bo postavljenih 8 turbin po 4500 konjskih sil. Vendar se bo za prvi začetek delovalo samo s 4 turbinami, za katere bo treba 4-5 m vode v sekundi, ki bo proizvajala do 18.000 konjskih sil. Podjetništvo ima preračunjeno, da bo s to množino elektrike lahko zadostilo industrijskim podjetjem na Goriskem, v Furlaniji in v Trstu, ter služilo v razsvetljavo Trsta, Gorice in vseh krajev, ki si bodo hoteli nabaviti ceno električno razsvetljavo, naj ležé kjerkoli. Vodili pa bodo elektriko čim bolj naravnost, ne glede na ceno.

Ko se ustanove nova industrijska podjetja, potem bo uporabljalo podjetništvo še ostale štiri turbine. Tedaj pa se prenese elektrika od Tolmina skozi baško dolino po sorški dolini tudi na Kranjsko. Podjetništvo ima za vsak slučaj preskrbljeno, da bo proizvajalo vedno zadosti električne moči. Ako se odloči podjetništvo in sindikat, ki je z njim v zvezi, da uporabi v svoje namene naše vode v Trenti, se započne delo že prihodnjo pomlad, — končano pa bo za 4 turbine najdalje že v 1½ letu.

Dopisi.

Iz Gorice. — (Replika.) —

G. Komel je pred tremi leti ob ponesrečenju svoje »kritike« previdneje ravnal, nego sedaj: Umolknil je, ko je uvidel, da mu ni mogoče plavati proti vodi. Zdaj pa je prišel v roke slabemu angelju varuhu, znanemu »juristu« Kajetanu Feiglu, ki služi že nekaj časa v »Sočinem« uredništvu vsakdanji kruh in — pijačo. Ta Feigl sili g. Komela še dalje v pla-

vanje, kateremu ni kos, ta Feigl je tudi neki nagovoril g. Komela, da se je še enkrat vrgel v valove javne »kritike«. Temu Feiglu pa ni bilo pri tem naganjanju ne na mašah, ne na Komelu, ampak na dobrikanju proti kruhodavcu Garščeku, kateremu ni mogel proti mojemu sodo-pisniku g. A. K. nič pomagati, ker so se vsi skupaj bali takniti se dotične snovi. Da je bil g. Komel takemu naganjanju do-stopen, je dokazal moj prvi dopis. A zdaj, zdi se, se je tega »špasa« naveličal, in Feigl je prenesel svoje divjanje med »razne vesti«, kjer maha prav divje okoli sebe, vmes pa pogleduje na skrivnem svojega kruhodavca, ali si je priboril že kaj milosti njegove. Jaz ga seveda ne bom sledil med »razne vesti«, ker nisem uredništveni uslužbenec. Krivica, katero je naredila »Sočina« »kritika« šolski mladini, je mene spekla, in to krivico bom jaz šibal, dokler mi bo dajala »Soča« povoda in snovi. Zato naprej!

Kom.-Feig. pišeta v »Soči«: »Da mladenič, ki mutira, nima lepega glasu, nam je znana stvar, čudimo se le temu, da se sprejmejo k petju taki dijaki. Ali ne vedo učitelji, kako si lahko pokvarijo glas in zdravlje taki dečki, ki mutirajo, s tem, da pojejo med mutiranjem?« — Ako bi jima bilo znano, bi se ne čudila temu, kar mora biti. Ali mislita, da traja mutiranje en par ur ali tednov? Ali mislita morda, da je mutiranje kakova bolezen, ki popade tu pa tam koga? Ako bi učitelj petja vsakega odpodil, pri komur se je mutiranje pričelo, potem bi si sam pel in žvižgal. Da ne more biti petje v oni meri, kakor se goji na sred. šolah kot neobligatni predmet, mutirajočemu glasu škodljivo, so vedeli menda bolje, nego Komel in Feigl, moške, ki so uvedli to petje. Sicer pa če bi jima bila stvar res tako znana, bi ne stikala po kvarljivosti, kateri je nadela že narava sama krepke zavoro.

Vrnem se k famoznemu »markiranju tempa«. Ž njim — kakor znano — sta ustrelila Kom.-Feig. takega »kozla«, da bi se jima lahko vsak abecedar v petju smejal. Jaz sem jima podrobno dokazal, da sta s tem nekaj zapisala, česar sama nista razumela, in da sta trdila, kar je absolutno izključeno. Nezmisljena je bila njiju trditev, da se more z glasom mar-

LISTEK.

Med gorskimi orli.

Povest iz časa hercegovskega, ustanka

Ruski: Peter Petrov.

(Dalje.)

Minulo je nekoliko pomenljivih in uspešnih spopadkov s turškimi četami, in ime Peko Pavloviča, ki je bil sprejel načelstvo nad vsemi ustaši, je zaslulo po vsej Evropi.

V poslednjih dnevih novembra pride k meni v Dubrovnik poslanec od Peka Pavloviča s sporočilom:

»Pridi. Kmalu bo dobro delo. Pri-nesi tobaka in kave, tukaj je ni povsem«.

Umeje se, da je pomenilo »dobro delo« — večji boj s Turki.

Odpravim se takoj. Seboj sem vzel še dopisnika londonskega ilustriranega lista: »Illustrated London News«, Angleža Meltona Prajova, ki je bil uprav došel na pozorišče ustanka.

Prajov je bil dovolj okoren mož, malega vzrasta, velike glave, rus, skoro ves plešast ne gledé na svojih 28 let. Nosil samo zalise kot Angleži. Ta človek

je kazal tip metodičnega in praktičnega Britanca. Bil je zelo naiven, čudno neizkušen v vseh rečeh izven njegove specijelnosti. Mislil je le na to: da porabi vse slikovitosti, kar jih opazi na poti, pa da položi to koliko možno vestno na papir in bo skušal prisotni biti pri interesantnih bojih radi zanimljivih narisov.

Pripluli smo na parobrodu avstrijskega Lloyda do mesteca Rizana v Boki kotorski, najeli tam konje in vodnike, in po petih dnevih zelo težke in nevarne poti sva prispela pozno zvečer — do konca vzmučena, premrzla in premočena — v selo Smrečno. Tu se je nahajal tedaj Peko s svojim štabom...

Bila je noč in tema kot v rogu. Sred nama je migljaj ogenj. Peljejo nas k njemu do kolen po vodi. Pred nami je bila dovolj velika kamenita hiša z malimi, visoko nad zemljo stoječimi okni, ki so bila podobna skoro strelnim linam. Bil je nekak temen in pust skedenj. Po lesnicah, ki so bile pristavljene ob vstopnih vratih se vzpenja k štrivoglavi odprtini v zgornjem nadstropju. Prideva v ogromno zgornjico, ki je bila polna

dima. Na sredi je žarel velikanski, seženj dolgi hloď. Okoli te epične grmade je sedelo na petah, ali pa je bilo zleknenih v raznih položajih trideset mož. Sredi dima, pri rdečem odsvitu plamena so bili videti energični, mračni obrazi molčeči in namrščeni; videti so bile značajne figure v živopisnem črnogorskem odelu. Vsi so imeli črnogorske kape ali kockaste (mrečkane) turbane.

Tu pri ognju, v levem oglu, na mali preprogi je sedel Peko — glavni voditelj nstašev. Sedel je nekoliko priklonjen z dolgo lulo v ustih

Karakteristična figura; star pod petdeset let. Obličje zanimivo, ogromno podolgovato, z orlovim nosom in naprej pomoljeno spodnjo čeljustjo. Imel je črne, navzdol obrnjene brke in goste ogromne kodrave obrvi. Pod temi obrvmi se je gibalo po času ali v enomer par velikih črnih nenavadno svetlih oči, ki so jih na pol zakrivala napete trepalnice (veka) in dolge vejice. Pogled mu je bil oster, temen, zelo presunljiv, ne glede na ka-žočo se zaspasnost in lenost. Ustnice so imele neko posebno obliko: Konci so bili

ostro zaviti kvišku, na sredi pa so visele navzdol. Na njih se je zibal — pri takih nenavadnih očeh — zlovestni izraz nekega srepega nasmeha, ki ni izginil z lica. Odet je bil v silno oguljeno črnogorsko obleko, po vrhu so se blestele »toke«, nekak huzarski jopič brez rokavov, ki je imel namesto vrvic masivne srebrne »olive-ke«; na prsih okoli vratu je imel petero srebrnih plošč s pisanim kamenom v sredi vsake. Na glavi je nosil zamazano kapo s srebrnim dvoglavi orlom.

Pozdraviva se in poljubiva po tukajšnjem običaju. Predstavim mu svojega tovariša, bilo je molčeče predstavljanje, ker se nista mogla razumeti. Peko me je povprašal v dveh treh besedah, kaj se godi na belem svetu, v Rusiji in v cesarski zemlji (Avstriji), pa kaj govoré o ustanku. Za tem se je pogreznil zopet v svoje molčanje, pa zrl zamišljeno v ogenj in žulil lulo, od katere se ni ločil nikdar, niti v boju ne.

(Dalje pride.)

kirati tempo, in ravno tako nezmisljeno njiju izvajanje, da iz tega sledi kričanje. Ker sem videl njiju nevednost, sem ju podrobno poučil. Na moj pouk je bil možen v pošteno polemiki dvojen odgovor, ali z molčanjem priznati, da sem imel prav, ali pa pobijati moje dokazovanje. Ali kako sta odgovorila? Zadnjega se nista lotila, ker si ne čutita zmožnosti, molčati ju je bilo pa tudi sram. Zato si skušata pomagati s sofistiko. Pravita, da jaz ju nisem hotel razumeti, a da ju je vsak drugi razumel, da ona sama dovolj poznata pojme o tempu, markiranju, taktiranju*), da sem se spustil v daljšo razpravo o elementarnih pojmi glasbe edino le iz tega vzroka, da povzdignem sebe, g. Komela pa ponižujem**) itd. A zdaj pride najlepše: „Da bi razpravjal estetično vprašanje, da bi se spustil v višje sfere zanimivih vprašanj glede glasbe, zato bi mu bili zelo hvaležni...“ Ha, ha! Estetično vprašanje, o čem? o „markiranju tempa“, o katerem nimata niti pravega pojma? In jaz naj bi se spustil v „višje sfere“ za njiju, ki se globoko doli v nevednosti kobacata okoli glasbenih izrazov! O junaka puhloslovja!

Najbolje sta se označila „Sočina“ kritikastra, da jima ni za dobro stvar, ampak le za fantalinsko nagajanje, s tem, da sta pritegnila v zadevo „kritike“ šolskih maščev celove solkanske orgle. Dva gospoda izmed onih, ki so bili v „Sočini“ „kritiki“ napadeni, sta bila uradno naprošena, da sta šla oceniti nove orgle v Solkan. Kolikor je meni znano, sta delo natančno preiskala, je odobrila ter napisala oceno, katero hrani župni urad v Solkanu. Drugače nista naredila niti enega koraka, niti pisala kam drugam ne jedne besedice***). Dva dni za tem je šla druga komisija (pa od „Soče“) pregledat orgle v Solkan, obstoječa iz obeh Komelov in najnovejšega „Sočinega“ Hanslicka — Kajetana Feigla. Kako naloge je „Soča“ temu izročila z ozirom na njegovo svetovno znano glasb. „izobraženost“, bi bilo težko uganiti; pravijo, da je imel pri mehu poslušati, ali kaj pušča. Vprašam: Kaj je delala ta „Sočina“ komisija v Solkanu — od nikogar zahtevana, od nikogar naprošena? Kolikokrat so hodili doslej veščaki iz Gorice pregledovat nove orgle v okolico ali na deželo, ali nikdar ni padlo „Soči“ v glavo, da bi pošiljala za njimi svojo „komisijo“. To uganko je pa tako-le rešiti: Gospodje so mislili, da objavi „Gorica“ kako oceno, ob kateri se bode dalo glodati, ali tudi brez te pritiskit pod rebra par sunljajev neljubima veščakoma. Pa vse jim je izpodletelo, in v odškodnino si je privoščil Kajetan Feigl v „Soči“ prav tako „duhovit“ dovtip, kakor jih je prodajal v „svojem“ „Ahasveru“, in tega je treba otepi pozabnosti tudi tistih „Goričinih“ čitalcev, ki „Soče“ ne berejo.

Kajetana Feigla dovtip slove: „En veščak je trdil, da je 22 spremenov, drugi pa 18, in urednik „Gorice“ sam je moral vzeti srednjo pot in zabeležiti 20 spremenov“. S takimi dovtipi služi Kajetan Feigl vsakdanji kruh in — pijačo.

Iz Mirna. — Ljubezniva „Soča“ se nekaj časa sem, odkar je zvedela o živahnem gibanju našega „Kat. del. društva“, neprestano zaganja v to društvo. Ponovno ga je imenovala „Krmizljevo društvo“ in trdila, da je brezpomembno itd. Mi tej stari klepetulji le toliko povemo, da društvo šteje 120 navdušenih in neustrašenih članov, da je torej pač pošteno društvo. Koliko udov ima pa tuk. „napredno“ društvo „Ipava“ in sicer zavednih pa plačujočih? Da društvo tudi ni brez pomena, dokazuje „Soča“ sama, ker se toliko briga za nje, da mu je v svoji 71. številki celo uvodni članek posvetila. In kaj je pisala

o slavnosti, prirejeni dne 28. m. m. od našega društva?

Kdor je bil pričujoč pri tej slavnosti, in čita poročilo „Sočina“ o njej, se mora za glavo prejeti ter začudeno prašati: Je li mogoče, da se more tako „Soča“ lagati, tako vse v nič staviti, kar se je oni dan v Mirnu godilo, kakor je to „Soča“ storila? Ljudje so bili v ogromni večini presenečeni, da se je kaj tako lepega v Mirnu moglo napraviti, vsi so bili iznenadeni, razun štirih strankarskih „naprednjakov“, med katerimi se nahaja tudi „Sočin“ poročevalec. Mož nosi glavo ponosno po koncu, kakor bi hotel zvezde iz neba klatiti. Ta največji mirnški „naprednjak“ imenuje našo slavnost „klerikalni fiasco“ in zmirja in laže na vse strani. Ali se ne spominja ta slavni junak groznega „fiasca“, ki ga je nekdo nedavno doživel pred neko c. kr. izpraševalno komisijo v Gorici?

„Soča“ pripoveduje tudi, kako da so naši reditelji pretepli nekega soc. demokrata. No, o tem, kdo ima prav, bo razsodila sodnija. Menda je dovoljeno samega sebe braniti proti napadalcu!

V prejšnjih številkah nam „Soča“ ponovno očita, da so udje našega društva pijanci in bogokletneži. Splošno rečeno, je med delavstvom dandanes res mnogo slabih in surovih ljudi, v danih raznim grdim navadam. Da se kat. društvu posreči ravno takega tacega pridobiti, je hvalevredno, ker je upanje, da se poboljša. Kako pa je v vrstah „naprednjakov“ ali soc. demokratov? Ali so tam sami svetniki? Pometajte najprej pred svojim pragom! Hočete, da bomo še bolj jasneje govorili?

Drznila se je „Soča“ celo dr. Kreka obrekljivo sumničiti, češ, da je pri njegovem govoru nanj vplival „zavratni brie“, čeravno je znano, da g. dr. K. se sedaj popolnoma zdržuje alkoholnih pijač. — Lumparija!

„Soča“ je torej s slavnostjo našega društva dne 28. m. m. popolnoma zadovoljna. Pa tudi mi smo zadovoljni in zadovoljni pa veseli so bili razni odlični gospodje, torej vsestranska zadovoljnost! Kaj hočemo več?

Iz Sovodenj, dne 6. sept. 1904. — (Republika v Sovodnjah.) — Ne vstrašite se, cenj. čitatelji, tega naslova, ki pa popolnoma odgovarja našim občinskim homatijam, ki se vijejo kakor morska kača brez konca in kraja. Že leto in dan se bije pri nas boj skoro bi rekel med vsemi občinarji na eni strani in županom, podžupanom, načelnikom, podnačelnikom in peščico zelencev na drugi strani. Ta klika vé, da ima že nož plačila v srecu za njeno „neumorno“ delovanje v „blagor“ občinarjev, vé, da si je sama izkopala grob smrti, vé, da ji že doni na uho strašni „Requiem“, a vseeno noče mirovati, noče se podvreči ljudski volji, ampak tira dalje in dalje svoj pogubni kapric do skrajnosti, zlorabljač pri tem na vse pretege svojo moč, ki jo ima v rokah, samo da bi potlačila nedolžno in pošteno žrtev, katero si je ona izbrala, da po nji jaha in udriha kakor po dolgouhatem trmastem živinčetu. Predno pa nadaljujem teskronne vrstice, naj mi oprostite cenj. čitatelji, da razjasnim, kako smo tako izredno srečni, da smo prišli do občinske republike.

Da, res, republiko imamo zadnji čas. Kakor znano, umrl nam je nepozabni in blagi vikar A. Jug že meseca febr. Od takrat nimamo duhovna. Učitelja tudi nimamo, kajti g. učitelj je že več kot leto na dopustu zaradi bolezni. Tudi obč. tajnika nimamo, kajti tajnik se je odpovedal že davno temu, in ga nadomestuje nekdo, ki se je baje tudi odpovedal. Kaj pa župan! Tudi on se je zadnji čas, kakor je sam izjavil, odpovedal pismenim potom na c. kr. okr. glavarstvo, ter poslal obč. pečat prvemu podžupanu. A glejte: tudi prvi podžupan ni hotel sprejeti te časti, češ, da on ne bo županoval v teh homatijah. Potem se je ponudila županska čast bar. Bianchi-ju, istemu baronu, katerega se naši zelenci tako bo-

jijo. A tudi on je to čast odklonil. Zdaj pa res ne vemo, kdo nam županuje. Župan se je odpovedal, podžupani pa nočejo sprejeti te časti. In načelnik gospodarstva sveta? Tudi on se je odpovedal, kakor je tudisamizjavil, pismenim potom na pristojno oblast. Enako nimamo tudi podnačelnika, ki pa sploh nikdar k sejani ni prišel. Torej kompletna republika: nimamo ne duhovna, ne učitelja, ne obč. tajnika, ne župana, ne podžupana, ne načelnika, ne podnačelnika. Da, res, krasne razmere, razmere, ki so mogoče le pri nas.

Torej župan in načelnik sta se odpovedala svoji časti, a šele sedaj, ko sta jo zavozila, ko sta zakrivila te homatije, iz katerih bi izšla gotovo s pobito glavo. Župan se je šele sedaj odpovedal, ko je zakrivil, da so bile zadnje volitve razveljavljene, pri katerih je dobil tak „cmok“, da mu še sedaj po ušesih šumi. Župan se je šele sedaj odpovedal, ko mu preti drugi „cmok“, katerega bi dobil pri prihodnjih volitvah, ki bi bil pa še bolj gorak nego prvi. Župan se je šele sedaj odpovedal, ko je hotela njegova „klapa“ maščevati se nad nekim našim podžupanom, ovadivši ga državnemu pradžništvu, katero ga je sodno preganjalo zaradi razžaljenja Nj. Vel. (o čemur bomo kasneje govorili), a je pri tem tako sramotno pogorela, kakor pri zadnjih volitvah. Kaj je vse ta mož s svojimi zelenci poskušal, da se ohrani na površju, se ne more na kratko povedati. A sedaj je konec (ako se je res odpovedal), sčrčal je na tihoma se županskega stolca, na katerem je več let tako mogočno sedel, misleč pri tem, da si ohrani čast! Vaša prostovoljna odpoved ni častna! Vreči puško v koruzo in zbežati v najljubšem boju, kateremu ste stali vi s svojim dostojanstvom na čelu, tako delajo strahopetci, ne pa mogotci, za kakršnega ste se vedno držali. Zapomnite si stari in zlati pregovor, katerega kruto usodo je že marsikateri maščevalec grenko okusil, ki pravi: Kdor drugim jamo koplje, sam vanjo pade. Zakaj niste krenili z ljudstvom, katero bi Vas na rokah nosilo, ne ste krenili s par zelenci, katerih nobeden ne mara. No, zdaj žanjete sad svojega delovanja. Sad je dozorel, pa sam odpadel. O zmota in strast, kam človeka privede! (Dalje pride.)

Sežana, 5. septembra 1904. — Dne 5. septembra t. l. otvoril se je mojsterski kurz za čevljarje in bode trajal do 1. oktobra t. l. Udeleženci čevljarski mojstri in pomočniki se učé pod spretnim vodstvom strokovnega učitelja H. Hulka vsak dan od 4. ure popoldne do 9. ure zvečer.

Pouk je brezplačen in obsega vse najmenitnejše in potrebnejše ročnosti spadajoče v stroko čevljarske obrti, kakor: jemanje mere, vrezanje vzorcev, strokovno risanje, prirojenje, dogotavljenje vrhnih delov in šivanje se strojem.

Otvoritvi tega kurza so prisostvovali načelnik kuratorija za pospeševanje obrti na goriškem g. dež. poslanec Holzer, c. kr. okrajni glavar g. A. Rebek, tajnik trgovske in obrtne zbornice v Gorici g. Bisiach, strokovni učitelj g. Hulka in upravitelj občine c. kr. okr. šolski nadzornik g. Kante in občinstvo poleg udeležencev.

G. Holzer je otvoril z nagovorom tečaj, g. okrajni glavar pojasnivši navzočim veliko korist tacega pouka je s srčnimi in navdušenimi besedami priporočal pridno in vztrajno udeležbo od strani udeležencev. Potem je koj pričel pouk, ki je res interesanten tudi za tiste, ki niso čevljarji.

Omeniti moram, da udeleženci dobé vse orodje, orodje, kopita in poleg tega tudi blaga za napravo jednega para čevljev, katere izdelujejo po navodilih strokovnega učitelja. Lahko stranke naročé pri dotičnih čevljarih čevlje, kateri se izdelajo pod vodstvom in nadzorom strokovnega učitelja.

Po zvršetku kurza dobé udeleženci obiskovalno svedočbo, ki je za take velike vrednosti.

Ta tečaj napravi po zvršetku kurza razstavo, ki pokaže napredek pouka v tej stroki.

Priporočam, da se obilo udeležencev udeleži in da isti tudi vstrajajo do konca, saj je izključno v njihovo korist. Več kakor človek zna, več velja. Nevednost je najdražja.

Rusko-japonska vojska.

Z bojišča ni zadnje dni nič posebnega. Boji okoli Ljaojanga so pnehali, in ruske vojne čete umaknile so se proti Mukdenu, kakor je bilo to v Kuropatkinovem načrtu določeno. Danes se nahajajo omenjene čete že v Mukdenu in njegovi okolici. O japonskih četah se pa govori, da hite za Rusi. Dancs so že vsi prepričani, namreč tudi japonofili, da Rusi pri Ljaojangu niso bili poraženi, ampak da so v omenjenih bojih jako oslabili sovražnika ter s tem popolnoma dosegli svoj namen. Kuropatkinov načrt je, umikati se pred trikrat številnejšim sovražnikom toliko časa, dokler ne dobi iz Rusije potrebnih vojnih čet, da prične potem sam ofenzivo.

Brzjavka generala Kuropatkina na carja Nikolaja z dne 5. t. m. je poročala: Naša armada se je umaknila proti severu ter se je na ta način izognila nevarnemu položaju, v katerem se je nahajala, ker jej je sovražnik pretil na slabotnejši strani, kakor tudi na levem krilu. Pri zadnjih četah, posebno pa na levem krilu je streljanje topov trajalo ves dan, vendar je imelo le malo vspeha. Naše izgube v današnjem dnevu znašajo okoli 100 mož.

„Daily Mail“ je poročal v torek iz Niučvanga, da se nameravajo Rusi umakniti namesto v Mukden v Tieling. Dne 6. t. m. je dospelo v Niučvang 8 japonskih transportov, kateri so takoj odšli po železnici v Ljaojang.

General Kuroki je zadel pri Jantaju na grozen upor, tako da je zamogel istega prodreti še le po večdnevni bojih. Iz tega se da sklepati, da je bilo umaknenje Rusov v Mukden možno.

„Reuterjevemu biru“ so javili iz Petrograda: Kapitan Wirren, poveljnik ladije „Bajan“, je imenovan mesto kontreadmirala, kneza Uhtomskega, poveljnikom portarturškega brodoma.

„Lokal Anzeigerju“ so sporočili iz Petrograda: V posebno vročem boju, ki se je vršil okoli Ljaojanga, sta bila 34. in 35. polk devete divizije ter 23. polk vztočnega voja; tukaj so morale poseči v boj tudi rezerve. Pri mnogih stotnjah so bili ubiti oziroma ranjeni vsi častniki. Japonci so pustili na bojišču ogromno število ranjencev; njihovo vpitje, ki je bilo slišati do ruskih pozicij, je napravilo strašen utis.

Kakor je v sredo poročal „Daily Telegraph“ iz Čifu, leži v Daljnem 10.000 Japoncev, bolnih na boleznih „beriberi“. — Ta bolezen konča z naglo smrtjo.

Izpred Port-Artura poroča Reuterjev biru dne 3. t. m., da so pognale mine, katere so Rusi z elektriko zažgali, 700 Japoncev v zrak. Japonci so bili popolnoma razkosani.

Domače in razne novice.

Odkčni gostje. — V sredo se je pripeljala v Gorico bavarska princezinja Ludovika s svojimi štirimi hčarami in z drugim spremstvom. Nastanila se je v hotelu „Post“. Včeraj odpeljala se je v Italijo.

Grof Goëss. — Torej odstop tržaškega namestnika grofa Goëssa je že popolnoma dognana stvar. Grof Goëss prišel je te dni s svojih posestev, ki se nahajajo na Koroškem, v Trst, se je tam od nekaterih gospodov poslovil in je odpotoval na Koroško ali pa kam drugam, od koder se več ne vrne v Trst. Naravno je, da se zdaj mnogo ugiblje o njegovem nasledniku. Največ se imenuje za naslednika grofa Goëssa dalmatinski namestnik baron Handl. Dunajska „Neue Freie Presse“ pravi, da je med kandidati za to mesto tudi bukovinski deželni predsednik knez Hohenlohe. Pa tudi sedanji podpredsednik in voditelj tržaškega namestništva vitez Schwarzs je nahaja med kandidati, seveda časnikarskimi. Dunajski list „Deutsche Zeitung“ pa naznanja celo vrsto sprememb pri raznih namestništvih, ki bi se izvršile že v najkrajšem času, in sicer bi prišel po mnenju tega lista

*) V čemer ju pa ravno njiju »kritika« postavja hudo na laž.

**) Glejte no, kak čudež! Ali je imela »kritika« morda namen povzdigniti tiste, katere je grajala? Kako otročje!

*** Naš urednik je slučajno zvedel o tem po nekem Solkanu, napisal malo notico, v katero se je vrnila pomota glede cene (4000 kron, nam. 4000 gld.) Uredništvo.

baron Handl v Trstu, kranjski deželni predsednik baron Hein šel bi v Opavo, šlezki deželni predsednik grof Thun prišel bi v Ljubljano, in tudi sedanji tirolski namestnik baron Schwarzenau bi odstopil, a na njegovo mesto bi prišel vitez Call, brat trgovinskega ministra, ki je sedaj predsednik deželnega sodišča v Ljubljani.

„Slavjanskoe vspomagalnoe občestvo“ v Moskvi je imenovalo gosp. Gustava Gregorina svojim častnim članom.

Za „Šolski Dom“ so plačali predsedništvu: Amalija Velikonja v Gorici 2 K; družba „Slovenska beseda“ v Gorici 1 K; Henrik Černigoj, župni upravitelj v Velikih Žabljah 10 K; Josip Ivančič, profesor v Gorici, na račun ustanovnine 100 K.

Upravištvu prejelo: Nekdo je daroval za 21 „narodnih kolkov“, kateri so se spečali pri tamburaški zabavi pri „Zlatem jelenu“ 42 vinarjev.

Srečna hvala!

Javni shod v Nabrežini. — Akad. ferjalno društvo „Adrija“ je priredilo v četrtek 8. t. m. javen shod v Nabrežini z dnevnim redom: 1.) Slov. šolstvo, 2.) Ljudska izobrazba. Shoda, ki se je vršil na dvorišču g. Caharije se je udeležilo nad 500 ljudi. Bilo je med temi tudi mnogo socijalnih demokratov z njih vodjo Kopačem, ki je prišel nalašč za to iz Trsta. K prvi točki, o slov. šolstvu je govoril g. cand. iur. Alojzij Gradnik, k drugi g. cand. iur. Tomo Šorli. Govoril je tudi Kopač. Razvila se je med njim in akademiki ostra debata, ker jim je očital, da niso dovolj radikalni in se držijo programa tržaških in goriških „dohtarjev“. Premleval je potem svoje fraze, ki jih prodaja na vseh shodih enako, govoril kakor govori — demagog. Akademiki mu seveda niso ostali dolžni odgovora in so mu dokazali, da so vsa njegova izvajanja gola sofistika in laž. Nazadnje jo je odkuril še pred zaključkom shoda s svojimi ovčicami.

Obširneje poročilo pride.

Mlada hijena v „Sočinem“ uredništvu. — Odkar se je Gabršček vrgel na razna podjetja, je pogrešal v „Soči“ svojega strupenega peresa. Iskal si je vrednega namestnika ter ga našel v osebi mladice, ki ga v strupenosti še prekaša. Ta mladica koplje iz groba v zadnji „Soči“ svojega bivšega sošolca, umrlega že pred osmimi leti. In zakaj? Ker je bil sin g. učitelja Mercine, katerega ime si je izbrala „Soča“, da prikriva z njim svojo onemoglost nasproti dvema našima dopisnikoma in nekaterim našim noticam, kar vse po vsej sili naprtuje g. Mercini, ne da bi mogla navesti najmanjšega dokaza za svoje sumnje. Ako povemo, da je bil g. M. temu mladici dve leti učitelj na vadnici, in (kakor se v „Soči“ sam baha) tudi učitelj petja na gimnaziji, torej eden izmed njegovih dobrotnikov, katerim ohranja človeško srce vedno hvaležen spomin, potem lahko vsakdo ve, koliko človeškega more biti v tem mladici, ki z brezobzirnostjo, katere bi zastoj iskali celo pri živali, zadeva nesrečnega očeta ravno tje, kjer mu krvavi nezacepljena rana, vsekana vsled izgube jedinega velenadarjenega sina. Vprašamo, ali ni tako krvoločno bitje prava hijena v človeški podobi? Ni čuda torej, da se ta hijena ni pomišljala, seči celo po laži, da bi pred svetom osramotila nesrečnega očeta kot trinoga, krivega smrti lastnega sina, katerega je tako nežno ljubil. Ne najdemo besed, da bi tako živalsko početje po zasluženi ožigosali, ampak prepuščamo čitateljem, naj sodijo sami iz laži in resnice, kako nizko je padlo človeštvo v „Sočinem“ uredništvu.

„Sočina“ laži: Mi („Sočina“ hijena) poznamo „pedagoga“, ki je hotel po vsej sili, da bi bil njegov sin odličnjak, in ker to ni šlo, ga je kaznoval za vsak neuspeh v šoli jako kruto s stradanjem in pehanjem pod streho. Seveda radi tega ni bil odličnjak, pač pa je oslabil v dobi, ko deček najbolj rabi redno hrano... Ko je bil izdihnil, so bili krivi za zdravnik! Vse druge prejšnje okoliščine, take, ki niso vplivale ugodno na razvitek organizma, niso prihajale nič v poštev! —

Resnica: Sin (sedmošolec) gospoda M. je šel iz Volč peš na Lom, zgrešil pot, po ovinkih došel ves razgret, se neohajen napil mrzle pijače ter obolel. Zdravnik (namesto odsotnega dr. Rojca) ga je zdravil proti (lahkemu) legarju. Po poldrugem mesecu vrnil se dr. Rojce je konstatiral, da ni bil legar, ampak vnetica oprsne mreže, da je neodpravljeni eksudat začel gniti ter povzročil sušico. G. M. ni od svojega sina nikdar zahteval odličnosti, on ga ni nikdar kaznoval, ne s pehanjem pod streho, ne s stradanjem, ne s kako drugo telesno kaznijo. Hrano je imel sin celi čas življenja boljše nego starši. Osem dni pred smrtjo je navzočemu župniku zdaj pokojnemu Mi-

losti rekel: „Kaj ne, g. župnik, nobeden nima tako dobrega papá kot jaz in (obrnivši se k materi) tako dobre mame“.

Mi smo pooblaščen „Sočina“ hijeno pozvali, naj stopi na dan z imenom, da se bo za svoje zverinske laži zagovarjal na drugem mestu.

Od naše strani pa ga resno svarimo, naj se nikdar več ne predrzne, tako infamno segati v družinske razmere naših somišljenikov; kajti če ne, nas prisili zbijati klin s klinom, da se lotimo razmer njegove družine, in sam ve, da nam bode snovi na izobilje, in nam ne bo treba niti segati po laži, krvoločnosti ali hijenstvu.

Močsvitlih kronice. — Nepregledna je vrsta takih goriških rodoljubov, katere je „Soča“, oziroma Gabršček do l. 1899 hvalila in poveličevala, a po tem letu napadala in blatila. Dokler so bili ti rodoljubi naročniki „Soče“, dokler so podpisali Gabrščekovo obrt, s kratka, dokler so pomagali Gabrščku polniti njegovo nikdar sito bisago, jih je imenovala „Soča“ vrle narodnjake, nesebične, požrtvovalne rodoljube, poštenjake itd. itd. Ko pa hitro so po razdoru l. 1899 odtegnili Gabrščku svoje zaupanje in kronice, ker niso hoteli podpirati provzočiteljev in pospeševalcev domačega prepira in bratomornega boja, slavošpevi so v „Soči“ umolknil in pričelo je zmerjanje in blatenje. Od leta 1899 napada „Soča“ neprestano prav tiste može, katere je poprej hvalila, krade jim čast in poštenje, hujska občinstvo proti njim, vzbuja z lažnjivim sumničenjem sovraštvo do njih in jim skuša vzeti s pobalinskimi napadi in psovskami spoštovanje in vglad pri ljudstvu.

Nekoliko izgledov.

Med možmi, ki so okusili „Sočino“ hvalo in grajo, je tudi sedanji dornberški župnik, g. Lovro Juvančič. Ko je bil nastopil pred 9 leti svojo službo v Dornbergu, je pisala „Soča“: „Prečastiti gosp. Lovro Juvančič, novi župnik dornberški, je prišel včeraj teden na svoje novo mesto. Iz Slovrenca ga je spremlilo pet vozov, iz Dornberga mu je prišlo do Gorice nasproti sedem voz. Sprejem v Dornbergu je bil presrčen, kakoršen zares zasluži ta odlični duhovnik in iskreni rodoljub“.

Še leta 1899 je pisal v „Soči“ dr. Tuma, da je župnika Juvančiča vedno imel za poštenjaka in požrtvovalnega rodoljuba.

Tako je sodila „Soča“ o tem vrlem možu še l. 1899. Po tem letu pa, to je potem, ko je nehal g. Lovro podpirati Gabrščekovo obrt, ga je začela ista „Soča“ nesramno napadati, s pobalinskimi psovskami smešiti, hujskati Dornberžane proti njemu ter vzbujati sovraštvo do njega z lažmi in obrekovanjem.

Nesramna gonja proti temu rodoljubi je pričela v „Soči“ l. 1900 in traja do današnjega dne. Še zadnja „Soča“ ima dopis iz Dornberga, v katerem imenuje župnika, ki je vendar naše gore list, pri-vandranega človeka, v katerem mu očita črno nevaležnost, samogoltnost, napuh, lakomnost, nevošnjost, surovost, škodo-željnost itd. itd.

Pod dotičnim nesramnim dopisom stoji sicer podpis: Dornberški može, a to je gotovo le falzifikat. Pravi dornberški može gotovo ne dovolj, da se zlorabi njih ime v tako podlo obrekovanje uzornega duhovnika. Z vsebino takega obrekovalnega dopisa bi se ujemal edino le podpis: Dornberške barabe.

Znani študent Kajetan Feigl gati v zadnji „Soči“ evang. župnika v usta dolgo klobaso, katero je pa sam fabriciral prav po svojem okusu in potrebi. Ta klobasa nima na koncu les. klinčka, ki bi držal v črevesu meso, in zato je v črevesu le nevidni zrak. Feigl naj torej najprej preskrbi klobasi klinček, t. j. evang. župnika lastnoročni podpis. Potem se le bomo govorili mi in nastopili dokaz resnice, zastran katere smo popolnoma zavarovani. Tudi o falzificirani t. j. izmišljeni g. Höniga pod-takneni izjavi izpregovorimo tedaj, ker vemo prav dobro, kako sta si te dni Feigl in Komel brusila pete okoli gosp. Höniga in pritiskala z vso močjo nanj, da bi postavil lastne besede na laž in pomagal njima iz zagate.

Razmere na goriški gimnaziji in realki. — Večkrat se je že dogodilo, da namestijo v I. razred kot razrednika kakega trdega Nemca, ki ne zna trohice slovenskega in italijanskega jezika. Učenci ne morejo napredovati, ker profesorja ne umejo. Pripeti se celo, da govori profesor kak nemški dialekt, ki je učencem popolnoma neumljiv. Pri takih razmerah morajo biti vspehi na koncu semestra žalostni.

Da se to zabrani, je potrebno, da namestijo v prvi razred profesorja, ki je zmožen deželnih jezikov. To zahtevamo! V slučaju, da bi se letos storilo nasprotno,

pozivljemo državne in deželne poslance, naj povzdignejo svoj glas na pristojnem mestu. Potrebno bi bilo tudi na javnem shodu proti takemu ravnanju slovesno oporekati!

„Dekliški dom“. — Opozarjamo še jedenkrat naše čitatelje na deželi, ki imajo za šolo ugodne deklice in katere nameravajo poslati v Gorico na taali oni učni zavod, na „Dekliški dom“, katerega odpre s početkom šol. leta g. Mar. Drašler, sedaj stanujoča v ulice Orzoni št. 40. Tu bodo našle deklice po primerno nizki ceni stanovanje in hrano in bodo tudi, kar je pri deklicah glavna stvar, pod dobrim nadzorstvom.

Hud norec. — Neki Alojzij Puzner iz Št. Ferjana, a stanujoč v ulici Orzoni je že delj časa trpel na možganih. Zadnji čas je pa začel postajati hud, in poskrbelo se je, da bi se ga spravilo v norišnico. Ker pa ni bilo v norišnici prostora, ostal je revež doma ter imel na razpolago dva paznika, ki sta ga čuvala noč in dan. Ko so pa Puznerja zvezali, začel je razsajati tako, da je nadlegoval okolo stanujoče, zakar so se dotični tudi pritožili. Včeraj so ga pa konečno spravili v norišnico.

Obnemogel je včeraj zjutraj na kolodvoru neki Anton Štok. Pripeljal se je namreč iz Sežane, da bi se podal v tuk. bolnišnico in se tam zdravil. Ko je pa stopil iz železniškega voza, je obnemogel, in mislilo se je, da je mrtev. Ko so se pa prepričali, da je še živ, so ga s kočijo prepeljali v bolnišnico.

Zlomil si je nogo železniški 27-letni delavec Anton Kete, doma s Planine na Vipavskem, ki je delal v Rihembergu.

Grozna nesreča. — Pri Sv. Luciji je te dni na grozen način ponesrečil 25-letni Jakob Hrašl, doma s Kobarškega. Delal je v kamnolomu, kjer se rije kamenje za železnico. Hkratu se je razpočila blizu njega ležeča dinamična patrona, ga zadela v glavo ter mu jo je doslovno razkosala, tako da so kosti in možgani sfrčali na vse strani.

Povrnitev topničarstva. — V četrtek o poludne sta se vrnila v Gorico z vojaških vaj na Koroškem 3. in 4. baterija tu garnizujočega topničarskega polka št. 8. Prva in druga baterija pa ste prišli včeraj.

Zblaznela mati. — V četrtek zvečer imela je v naročju Antonija Jakin svoje še komaj nekaj tednov staro dete. Govorila je sama s seboj, da je hoče umoriti in si potem tudi sebi vzeti življenje, in sicer zaradi tega, ker jo noče poročiti nje ljubimec in detetov oče.

Ljudje, ki so to slišali, vzeli so ji otroka, stražarji pa so odvedli nesrečnico v žensko bolnišnico.

Ostrelil se je po nesreči 17-letni dijak Alojzij Ferfolja iz Doberdoba. V sredo šel je namreč s puško v očetov vinograd. Hodil je tam semtertje, in ko je hotel prestopiti neki zid, se je spodrsnil in padel na tla. Pri ti priliki pa je zadel petelinček ob kamen, in puška se je sprožila tako nesrečno, da so šibre zadele dijakovo levo roko ter mu jo prestrelile. Med potoma do doma je izgubil Ferfolja mnogo krvi. Peljali so ga najprej v Tržič, kjer so mu zdravniki obvezali rano. V četrtek so ga pa dovedli v tuk. bolnišnico, in bati se je, da mu bodo morali odrezati levo roko.

Novo vlna v našem mestu ne bodo smeli točiti do 20. oktobra. Le izjemoma bo dovoljeno točiti novo vino, ako se bode mestna oblast prepričala, da je tako vino že popolnoma izvirelo in ni več škodljivo zdvavju.

Gobe. — V sredo in četrtek so prinesli na tuk. sadni trg 241 jerbasov gob, ki so vagale vse skupaj 3735 kilogramov.

Včeraj prineslo se jih je pa 280 jerbasov. Gobe tehtale 4200 kilogramov.

Izgubljen ura. — V ponedeljek je izgubil nekdo na potu od domobranske vojašnice pa do kolodvora, ko se je vračal od vojaških vaj na svoj dom, skoro novo remontoir uro z verižico. Kdor bi jo bil našel, naj jo prinese v naše uredništvo, in dobil bode primerno najdenino.

Na c. kr. pripravnielci za srednje šole na Proseku se prične šolsko leto dne 16. septembra s sv. mašo. Sv. maša bode ob 8. uri, zatem se bode vpisovalo, na kar sledi redni poduk. Učenci se morajo javiti v spremstvu staršev, oziroma namestnikov. Prinesti morajo s seboj zadnje šolsko spričevalo, krstni list in spričevalo zdravih oči.

Pričetek šolskega pouka na učiteljski v Kopru. — Vpisovanje za šolsko leto 1904/5 se bo vršilo dne 13.—15. septembra t. l. od 9.—12. ure predpoludne. Dne 16. septembra se prične sprejemni in ponavljajni izpiti, na va-

dnici pa redni poduk. V tečajih se prične le-ta s sv. mašo šele po dovršenih sprejemnih izpiti.

Aljažev dom v Vratih pod Triglavom, kjer se dobe prenočišča in izvrstna postrežba, je po otvoritvi obiskalo že 280 turistov in odlične gospode. — Prihodnje leto bo zidal v Vratih župnik Aljaž krasno kapelo v obliki rotunde (6 metrov visoko in 6 metrov v premeru). Načrte za njo je izdelal že pred tremi leti arhitekt gosp. J. Vurnik iz Radovljice.

Darila. — Družbi sv. Cirila in Metoda so od 16. do 31. avgusta 1904 poslali prispevke in darila p. n. gg. in društva: Upravištvu „Slovenskega Naroda“ v listih od 13., 17., 20., 24. in 27. avgusta izkazane zneske skupaj 257 K 92 h; med temi 170 K 60 h kot prispevek podružnice v Radovljici, upravištvu „Slovenca“ 24 K 14 h, podružnici: pri Sv. Benediktu v Slov. Goricah — na Vrhnikih ob veselici 21. avgusta 300 K; dr. Konst. Hiersche v Železnikih 4 K; Jos. Sinko iz Sv. Lorenca v Slov. Goricah 6 K; gospica Ivanka Švare iz Rečice zbirko na primiciji g. Fratrika v Potoku 41 K 73 h; Ant. Bukovšek od sv. Duha pri Lečah zbirko vesele družbe pri Vel. Nedelji 2 K 72 h; dr. Gvido Srebre 10 K; župnik Peter Bohinje 5 K; Peter Mohar 10 K; Josip Furlani v Vila-Vincetini kot jubilat 20 K; Miha Podbevšek iz Prevoj zbirko 3 K 22 h. Za mladinske spise: 245 K 90 h (med temi vodstvo „Narodne šole“ v Št. Rupertu ob Velikovu 210 K), za „narodni kolek“ 55 K 20 h.

Ker se je v izkazu daril za čas od 16. julija do 15. avgusta 1904 v nekaterih listih urinila neljuba tiskovna pomota, da je poslala ženska podružnica v Gorici le 303 K 40 h, bodi tu popravljeno, da znaša dotični nje prispevek 503 K 40 h. Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Požar v Rojanu. — V četrtek zjutraj okolo četrte ure vnela se je v Rojanu pri Trstu tovarna za asfalt in vozne plachte, last g. Zucculina, ki je do tal pogorela. Škoda se ceni na 130.000 kron, katero mora trpeti lastnik tovarne sam, ker ni hotela nobena zavarovalnica vsprejeti zavarovanja, in sicer zaradi tega ne, ker je jednaka tovarna gosp. Zucculina v kratkem času že dvakrat pogorela.

V Oprtiju v Istri, kjer so pri zadnjih občinskih volitvah zmagali istrski renegatje, se je te dni konstituiralo občinsko zastopstvo. Italijanski listi pa pišejo o pristnem italijanstvu prebivalstva te občine. Da bodo naši čitatelji vedeli, kake vrste Italijani se nahajajo v Oprtiju, naj jim tu navedemo imena mož, ki bi morali biti cvet italijanstva in ki so bili izvoljeni v občinski odbor. Ti možje so: Anton Cotic, France Križman, Anton Pavletič, Ivan Bertoša in Ivan Vesmaver.

Novi desetskronski bankovci. — Splošno je znano, da se sedanji desetskronski bankovci lahko ponarede. Zato bodo naredili nove. Na bankovcih bo naslikano lice izredno krasne kneginje Rohan.

Ogerska vlada za živinorejce. — Ogerska vlada je zadnje dni nakupila na Dunaju in drugod baje 1500 železniških voz sena, katero bo razdelila med svoje živinorejce, katerim letos zaradi suše krma pomanjkuje. Seno je plačala ogerska vlada celo po 4 krone vsakih 50 kilogramov. Ogerski živinorejci bodo vlado odškodovali za to v 5 do 10 letih.

Poslano.*)

K moji izjavi, katero je priobčila „Soča“ v svoji 71. številki dne 3. t. m., v kateri sem rekel, da obžalujem, kar sem na dan veselice, ki se je vršila dne 14. avgusta t. l. na veseličnem prostoru rekel g. učitelju Bricu, pristavljam še to-le:

Res je, da sem mu nekaj rekel, in sicer sem mu to rekel, ker sem mislil, da hoče nekaj za hrbtno napraviti. Gosp. Bric je bil pooblaščen od društvenega odbora kot voditelj igre marsikaj prirediti tako, kakor mu je naročil odbor, pa je večinoma le po svoji glavi ravnal in se prav malo ali prav nič oziral na odbo-rova naročila. To je pa mene razburilo, in kot društveni odbornik smatral sem celo za svojo dolžnost, da mu kaj rečem. G. Bric pa se je sam nasproti meni izrazil, da ako sem imel kaj z njim, potem naj bi ga k sebi poklical in mu dal „dva emoka“. Zato pa obžalujem, ker g. Bric mogoče sam misli, da sem mu premalo rekel. Za tem mogoče še kaj.

V Dornbergu, dne 9. sept. 1904.

Franc Pelicon.

*) Za vsebino pod tem naslovom je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor nalaga uredniški zakon.

Rojaki!
kupujte narodni kolek!

Išče se

pri odlični obitelji v Gorici za jednega petošolca stanovanje in hrano.

Prednost imajo stanovanja z vrtom. Ponudbe s ceno naj se vpošljejo dr. Ferdinandu Terkuč v Kanai.

Štiri učence

sprejme na stanovanje in hrano nadučiteljeva družina, stanujoča konec Rabatišča v kapucinski ulici št. 2, drugo nadstropje.

Na stanovanje se sprejmejo

uradniki in dijaki.

Natančneje se poizve pri Josipu Toroš, ulica proti Soškemu mostu hiš. št. 6.

UČENCA

sprejme takoj

„Narodna Tiskarna“.

Pogoji se izvedo v tiskarni.

Naznanilo.

Podpisana naznanjawa slavnemu občinstvu, da sva premestila krojaško delavnico iz ulice Vetturini št. 3 v ulico

della Cappella št. 10.

Ob tej priliki se priporočava slavnemu občinstvu, č. duhovščini, posebno za izdelovanje talarjev in za vsa v to stroko spadajoča dela.

Vid in Andrej Rojec,
krojaška mojstra.

Jakob Miklš

mizar in
lesni trgovec

v Podgori, na voglu novega
železniškega mosta

(na cesti, ki pelje proti Gradiški)

ter podružnica

za Soškim mostom pri Pevmi

Trguje tudi z opeko, ima veliko zalogo vsakovrstnega trdega in mehkega lesa domačega in tujega, veliko zalogo pohištva, vinskih posod, stiskalnic itd.

Anton Krušič

krojaški mojster in trgovec
Corso Gius. Verdi št. 33

o o o o o izdeluje o o o o o

vsakovrstne obleke za vsaki stan

o o o o o kakor tudi o o o o o

za civilne, vojaške in državne uradnike.

Za vse obleke je vedno v zalogi raznovrstno ravno kar došlo sveže angleško in domače blago za bližajočo se jesensko in zimsko sezono.

Ima zalogo gotovih oblek in sukenj za vsaki stan.

o o o Cene zmerne o o o

Anton Kuštrin

Gosposki ulic. h. št. 25,
v Gorici,

priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo: Santos, Sandomingo, Java, Cejlon, Perico i. dr. Olje: Lucca, St. Angelo, Korfa istersko in dalmatinsko. Petrolej v zaboju Sladkor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3, 4, 5. Več vrst riža. Mljaveče prve in druge vrste, namoč po 1/2 kila in od 1 funta. Testenine iz tvornice Žnidarskič & Valenčič v Il. Bistrici. Zveplenke družba sv. Cirila in Metoda. Moka iz Majdičevega mлина v Kranju in z Jochmann-ovega v Ajdovščini. Vse blago prve vrste.

Pozor!

Prva kranjska z vodno silno na turbino delujoča

tovarna stolov na paro

FRANCE ŠVIGELJ

na Bregu, p. Borovnica, Kranjsko,

priporoča sl. občinstvu, preč. duhovščini, imejteljem in predstojnikom zavodov in šol, krčmarjem in kavar-narjem, ravnateljstvom uradov, gg. brivcem itd. itd. natančno in trpešno izvršene

stole, fôtelje, gugalnike, naslonjače itd.

po kar najbolj niski ceni.

Blago je iz trdega, izbranega lesa, poljubno likano a'i v naravni boji imitirano. Največja izbira stolov, naslonjačev in gugalni-kov iz testenine. Na željo pošlje trdka najnovejše in obširne cenike z nad 800 slikami, iz katerih se razvidi oblika blaga in cene, franko. Imam tudi stole za krčmarje po 2 K vedno v zalogi.

Krojaški mojster

Franc Čufer

v Gorici,

ulica sv. Antona št. 7,

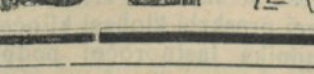
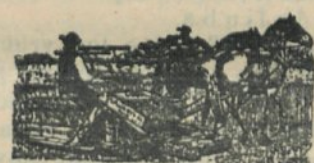
v hiši svečarja

g. Jerneja Kopača.

Izdeluje vsakovrstne
možke obleke po meri
bodisi fine ali priproste.

Priporoča se svojim
rojakom v mestu in na
deželi, posebno pa še
preč. duhovščini za o-
bilna naročila.

Ivan Schindler, Dunaj III./I., Erdbergstrasse 12.

pošilja že veliko let dobro znane
stroje vsake vrste za poljedelstvo.

Mline za sadje in grozdje, stiskalnice za sadje in grozdje, škropilnice, poljska orodja, stiskalnice za seno, mlatilnice, vitle, trijerje, čistilnice za žito, luščilnice za koruzo, slamoreznice, stroj za rezanje repe, mline za golanje, kotle za kuhanje klaje, se-alsoj za vodnjake in gnojnice, vodovode, železne cevi, svinčene cevi.

Od sedaj po zopet zdatno znižanih

cenah! Ravno tako vse priprave za kletarstvo: medene pipe, sesalke za vino, gumijeve in konopljene cevi, gumijeve ploče, stroj za točenje piva, škrinje za led, stroje za sladoled, priprave za izdelovanje sodovke in penečih vin, mline za dišavo, kavo itd.; stroje za izdelovanje klobas, tehtnice za živino, tehtnice na drog, stebarske tehtnice, namizne tehtnice, decimalne tehtnice; želežno pohištvo, železne blagajne, šivalne stroje vseh sestav, orodja in stroje vsake vrste za ključavničarje, kovače, kleparje, sedlarje pleskarje itd.

Vse s večletnim jamstvom!

Po najugodnejših plačilnih pogojih, tudi na obroke!

Ceniki z več kot 400 slikami brezplačno.

Prekupci in agentje zaželeni.

Dopisuje se tudi v slovenskem jeziku.

Piše naj se naravnost:

Ivan Schindler,

Dunaj III./I. Erdbergstrasse št. 12.

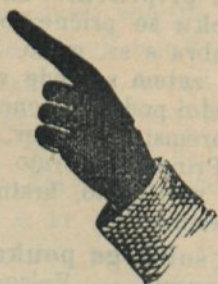
Krojaška zadruga

Gorica, Gosposka ulica 7,

naznanja,

da prodaja oblačila za dame in gospode, Perkale, Zephyr in drugo manifakturno blago posebno za spomladni in letni čas, blago vseh kakovosti in po najnižje mogočih konkurenčnih in stalnih cenah.

Vzorci najnovejše izbire se na zahtevanje pošiljajo brezplačno in poštne prosto.

Anton Ivanov Pečenko, Gorica

Velika zaloga

pristnih belih in črnih vin
in lastnih in drugih prizna-
nih vinogradov.

Dostavlja na dom in razpo-
šilja po železnici na vse kraje
avstro-ogerske monarhije vsod-
nih od 56 l naprej. Na zahtevo
pošilja tudi uzoce.

Zaloga piva

„Delniške družbe združenih
pivovarov Zalec-Laški Trg
in plzenskega piva „pra-
zdnoj“ iz sloveče češke „Me-
šanske pivovarne“.

Zaloga ledu, katerega se od-
daja le na debelo od 100 kg. napej.

Cene zmerne. Postrežba poštena in točna.